

Torre de l'ascensor

Gironella

Ubicació

Comarca: Berguedà
Lloc/Adreça: Ubicat al passatge de Cal Metre i a la plaça de la Vila, punts de comunicació de l'infraestructura.

Coordenades:

Latitud: 42.03383
Longitud: 1.88238
UTM Est (X): 407490
UTM Nord (Y): 4654137

Classificació

Número de fitxa: 08092 - 33
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia: Obra civil
Estil / època: Contemporani
Segle: XXI
Any: 2015
Autoria de l'element: Carles Enrich Gimenez (Arquitecte)
Estat de conservació: Bo
Protecció: Inexistent
Accés: Fàcil
Ús actual: Social
Titularitat: Pública
Titular: Ajuntament de Gironella. Plaça de la Vila, 1. 08680 Gironella
Fitxes associades:
[Castell i muralles de Gironella](#)
Autoria de la fitxa: Sara Simon Vilardaga
Data de registre de la fitxa: dv., 20/10/2017 - 02:00

Descripció

L'estructura de l'ascensor de connexió del centre històric de la vila amb la part baixa de peu de riu, en concret amb el camí de Cal Metre, és una estructura vertical, bastida a manera de torre. Es tracta d'una construcció realitzada a partir d'una estructura metàl·lica, el nucli que acull la infraestructura de l'ascensor pròpiament, que a la part baixa compta amb un acabat en vidre, i la resta fins al seu coronament és un revestiment d'obra vista, el material és col·locat generant un seguit de petites obertures que conjunt permeten que entri la llum i que es pugui mínimament veure la vista, l'exterior.

Observacions:

L'estructura de l'ascensor es bastí a manera de torre, mostrant complicitats amb elements de l'arquitectura i patrimoni de l'entorn, d'una banda a un costat té les antigues restes del castell de Gironella, un pany de muralla i les restes de la torre de l'homenatge damunt la qual s'instal·là la torre del rellotge, també d'obra vista, i a l'altra banda, trobem l'antiga fàbrica tèxtil de Cal Metre, amb els seus edificis fabrils entre els quals, la xemeneia del vapor, mig amagada entre les estructures de la fàbrica. Així, aquesta construcció és vista com que cerca connectar la nova infraestructura amb el patrimoni industrial i el patrimoni històric de l'entorn immediat.

Així, la construcció de l'ascensor sumat a la intervenció paisatgística de recuperació del camí de Cal Metre també cercava i posa en valor el patrimoni històric fabril.

El projecte també va estar exposat a la Biennal de Venècia de l'edició del 2016

Història

Al llarg del segle XX i ja des de finals del segle XIX, la vila de Gironella va anar experimentant un creixement important de població i conseqüentment de construcció de nous edificis i de nous barris. Així en aquestes dates es va iniciar el desenvolupament urbanístic de la carretera, amb la construcció d'edificis a banda i banda de la carretera i de la via del tren, les dues grans infraestructures de comunicació que també facilitarien i comportarien millores a la població. Amb això també es va produir un desplaçament de part de la població del poble vell cap a la zona de la carretera, tot i això, també s'anirien reformant cases i construint-ne de noves a la zona del casc antic, i amb el pas dels anys, també desenvolupant-se nous carrers als entorns de la carretera de Vic. Amb el pas dels anys, i especialment acusat a les darreres dècades del segle XX i inicis del XXI, el casc antic de Gironella i la zona del voltant de la carretera de Vic i Cap del Pla, veurien desaparèixer un munt de comerços que de mica en mica anirien tancant i alguns desplaçant-se cap a la carretera, l'Avinguda de Catalunya. Així, amb els anys, l'avinguda de Catalunya s'ha convertit en l'eix comercial de Gironella i també tota la part baixa del poble és on hi ha més quantitat de serveis. La diferència del nivell entre el centre històric i la zona de l'avinguda és molt marcada. Aquest fet sumat a que al casc antic i zones properes hi ha un volum destacat de gent d'edat avançada que hi resideix, va determinar a posar en marxa el projecte de connexió de les dues zones a partir de la construcció de l'ascensor. En paral·lel a la instal·lació d'aquesta infraestructura també es duia a terme una actuació al passatge de Cal Metre, un dels punts de connexió de l'ascensor, que posaria en valor aquesta àrea de la vila.

El projecte va ser encarregat i dirigit pel Servei de Patrimoni Arquitectònic Local de la Diputació de Barcelona, a l'arquitecte Carles Enrich. L'obra es va inaugurar l'agost del 2015. La intervenció paisatgística a l'entorn del camí de Cal Metre es va realitzar el 2017. La intervenció de l'ascensor sota el nom del projecte Nou accés al Centre històric de Gironella, va quedar finalista al Premi FAD (Foment de les Arts Decoratives) Ciutat i Paisatge 2016 i va guanyar el premi de votació popular dels premis del FAD.

En la valoració del jurat dels Premis FAD, entre altres aspectes es va destacar :

"...L'ascensor és una invitació al futur, a la rehabilitació del camí de Cal Metre que recupera el llegat històric de les estructures de fabricació de la indústria tèxtil. Cal valorar la delicadesa del lloc exacte destinat a aquesta balisa vertical, així com l'elecció del material, que oculta i revela aquest equipament modern.."

Bibliografia

<http://www.diba.cat/web/seep/butlleti-territori-i-ciutat/-/newsletter/5...>
<http://arquinfad.org/premisfad/edicions-anteriors/?edicio/2016/obra/850...>
<https://www.diba.cat/web/sala-de-premsa/-/1-ascensor-de-gironella-selec...>
<http://www.regio7.cat/bergueda/2016/06/08/lascensor-gironella-premi-vot...>
<http://www.aquibergueda.cat/2016/06/08/115574/>
<https://www.naciodigital.cat/bergueda/noticia/6179/ascensor/gironella/g...>

